

הצמרת הפלסטינית

הכוללת את נציגי האירגונים הפלסטינים השונים, שפת"ח הוא הגדול שביניהם, נר"אית בחלקה בתמונה זו. אבו-איאד, מחבר הספר **באין מולדת**, שנמנה עם יאסר ערפאת על מייסדי פת"ח, נראה במרכז התמונה (ישיב, שלישי מימין). שני מימין: נאיף חוואתמה.

מנהיג החזית הדמוקרטית לשיחרור פלסטין, שלישי משמאל: ג'ורג' חבש, מנהיג החזית העממית לשיחרור פלסטין. אבו איאד חושף בסיפרו מעט מחילוקי הדעות השוררים בקרב המנהיגים הפלסטינים ומגלה, שגם בתוככי פת"ח עצמו ישנם הבדלי גישות וחילוקי דעות. ביחס לשאלות מפתח. תיאורו סותר את הגישה הישראלית המקובלת.

עם יתר חברי בוועד המרכזי, שנמצאו ברובם בקאהיר, בעמאן או בבירות. נקטי תי יוזמה שתשיב את הסדר על כנו. העברתי אפוא לעיתונות, ב-15 באפריל 1968, הודעה שבה נאמר כי יאסר ערפאת נתמנה כדובר הפת"ח, ומכאן גם כדובר אל-עאציפה, והדגשתי שרק הוא מוסמך להתבטא בשם התנועה. מסרתי גם הצהרה קצרה בשם ערפאת — הודעה שחיברתי ללא ידיעתו — שבה הודיע כי הוא מקבל את התפקיד החדש שהוטל עליו, אך חוזר ומדגיש כי הנהלת הפת"ח המשיך להיות קולקטיבית. ערפאת שמע את החדשות ברדיו והופיע מאד. בהיותו אדם צנוע, מחה נגד מינויו באסיפה שהתקיימה זמן מה לאחר מכן בדמשק, והטעים כי אחרים היו ראויים יותר ממנו למשרה זו. אך כפי שחזיתי מראש, הסכימו כל יתר חברי ההנהגה עם בחירתו. ערפאת היה לא רק אחד מפעיי ליה הוותיקים ביותר של תנועה, אלא אף עורך כבוד והערכה בלב כולנו.

המודיעין של פת"ח — ובו נמסר לי כי כמה בעיות אירגוניות, שניסינו לפתור אותן בדרך חברית, ואולם אחת מהן, שי היתה בלתי-צפויה, דרשה החלטה דחופה, והיה עלי להחליט בעצמי על הדרך שיש לנקוט מבלי להיוועץ בשאר חברי הוועד המרכזי. כשלושה שבועות אחרי קרב כראמה (כראמה בעברית: כבוד) קיבלתי דו"ח סודי — בתוקף תפקידי כראש שירותי המודיעין של פת"ח — ובו נמסר לי כי אחד מחברינו מתכוון להכריז על עצמו כעל המפקד הראשי של אל-עאציפה, הן זרוע הצבאית של פת"ח. צעד זה עלול היה ליצור משבר בתנועה ולזרוע מבוכה מסוכנת בדעת-הקהל, מה גם שהרכב הנהלת פת"ח היה עדיין בגדר סוד, וכל אחד יכול היה להעמיד פנים כאילו הוא חבר כזה. אותו נוכל אמור היה לשרר הצהרה בשעות הקרובות. מכיוון שנמצאתי אז בדמשק, ולא היה באפשרותי ליצור קשר

צרי-הירות. **עד כאן דברי אבו-איאד.** אמצעי-התיקשורת הערביים נדהמו. אחי רי כמה ימים של שתיקה החלו לתקוף את הפידאיון בלשון חריפה. המצרים יד-עו לספר כי המדובר בקנאים שמקרב הן אחים המוסלמים, והיומן הפרו-נאצרי אל-אנוואר, שהופיע בבירות, דיווח לי קוראיו כי המדובר בסוכנים של הסי-איי-איי הסעודים. לעומת זאת, הניחו כי הפי עולה בוצעה בשירות הקומוניזם הבינאי לאומי. הירדנים טענו, כי המדובר במהפי כנים פאן-ערביים. כל מי שטר ערבי צייר את פת"ח בדמות אויביו ומתנגדיו הן שנואים ביותר.

הדובר

א יך מונה יאסר ערפאת למנהיג הן פת"ח?
מספר אבו-איאד:

להתארך בביתו של כמאל נאצר. אולם במפתיע נתחל בסירוב מבודח. "אני מעדיף למות", אמר נאצר, "ולא לארח אותך בביתו!" התברר כי נאצר היה חייב להשיב ליס באותו הלילה אלגיה לזכרו של משורר פלסטיני, שנפטר זמן מה קודם לכן. נאצר, שהיה בעצמו משורר — יליד ביר-זית וכן למישפחת נאצר, שהקימה את המוסד הצינוכי שנועד ברבות הימים כמיכללת ביר-זית — חשש כי האירוע יפריע לו בעבודתו. סירובו הציל — כך הסתבר כעבור כמה שעות — את אבו-איאד ממוות בטוח.

היהודים

כאן!

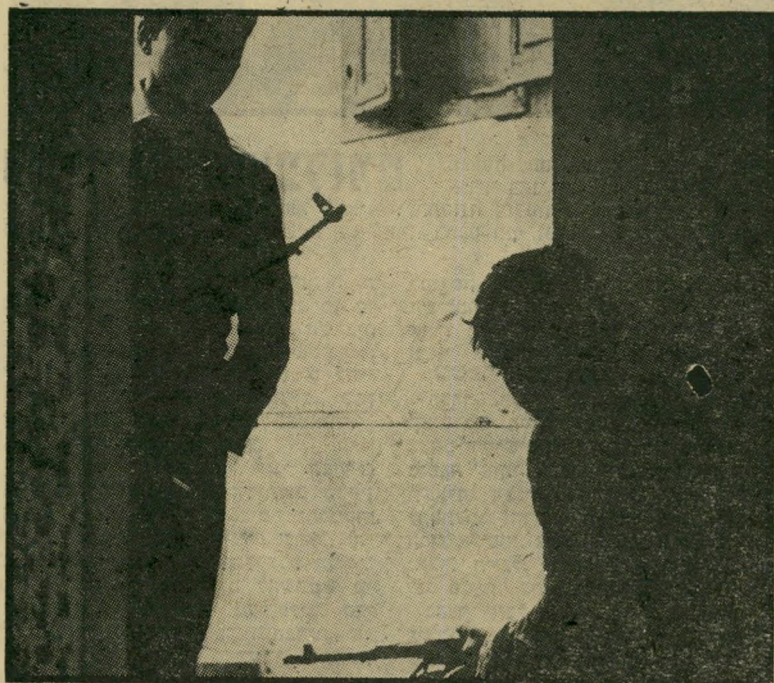
א בוי-איאד נפרד מנאצר והחליט לנצל את הערב כדי לפגוש את שלושת הפידאיון היחידים שנותרו בחיים אחרי ההתקפה שערך אירגון פת"ח בספטמבר 1967 בכפר האולימפי במינכן.

מספר אבו-איאד:

כשהגעתי למקום, הבחנתי ברחוב, סביב הבניין שבו נמצא מושב החזית הדמוקרטית לשיחרור פלסטין שבהנהגת נאיף חוואתמה, והנמצא כעשרה מטרים מן הית בית בו מתגוררים שלושה הפידאיון, בהתי רוצצות מזוהה של הכנה לקרב. חקרתי כמה לוחמים השייכים לחזית הדמוקרטית לשיחרור פלסטין שבהנהגת ג'ורג' חבש. התמלאתי כעס ואמרתי להם מה דעתי על התכשורת חסרת-עם בין שני אירגונים של תנועת ההתנגדות, שהיו צריכים תחת זאת לרכז את כל מאמציהם למילחמה באויב המשותף.

הפשיטה בביירות

הם מראה מקובל בבטי הפידאיון ובמפקדות האירגונים הפלסטינים בביירות. אבו-איאד היה מלווה בשומרי-ראש, כשהיה נוסע לפגישותיו החשאיות עם העיתונאי הצרפתי אריק רולו, לשם כתיבת סיפורו **באין מולדת**. השבוע הופיעה המהדורה העיברית של הספר.

שומרים בפתח

ה פשיטה הישראלית בביירות, ב-10 באפריל 1973, זכתה בזמנו לכינוי נרחב בעיתונות העולם ותוארה כמפת דוגמה לפעולת-קומנדו נועזת. אולם רק עתה מגלה אבו-איאד, כי יאסר ערפאת עצמו נקלע אז לזירת הקרב, ואך כפסע היה בינו לבין המוות. סביר להניח, כי רק מטרים ספורים הפרידו באותו הלילה בין מפקד הקומנדו הישראלי וראש אש"ף, המוכר היום בעולם כולו כמנהיג העם הפלסטיני.

מספר אבו-איאד:

כעשרה ימים לפני הפשיטה הישראלית, שקיפחה את חייהם של כמאל נאצר, יור סוף אל-נג'אר וכמאל עדואן, התאספנו כמה חברים — כולל שלושת אלה ויאסר ערפאת — בדירתו של כמאל נאצר. הי שלושה, שעמדו ליהפך לחללי תנועת הית התנגדות, גרו באותו בניין: כמאל עדואן בקומה השניה, כמאל נאצר בקומה השלישית, ויוסף אל-נג'אר בקומה השישית. האם היתה לי אותו ערב תחושה מוקדמת לגבי מותם הטרגי? ייתכן מאד, כי כשהבחנתי עם בואי שאין במקום שום שומרי-ראש או סיורי-ביטחון כלשהם, אמרתי להם, חצי ברצינות וחצי בצחוק: "אתם באמת לא זהירים! בקרוב ינחת מסוק ישראלי במיגרש הריק שמול הבית שלכם ויחטוף את שלושתכם." ההערה התקבלה כבדיחה, אולם ערפאת חזר שוב אל הנושא ויעץ להם ברצינות רבה לדאוג קצת יותר לביטחונם. הם השיבו שאינם רוצים לגרום אי-נעימות לשכניהם על-ידי הצבת שמירה בולטת מדי על הבניין...

עד כאן סיפורו של אבו-איאד.

כעבור עשרה ימים התכנסה בבירות המועצה המרכזית של אש"ף. בעם של תום הישיבות, בשעות הערב של ה-10 באפריל, הזמין עצמו אבו-איאד